

Силабус
освітнього компонента ОК 9
(обов'язковий)

ТРЕНІНГ-КУРС З ОСНОВ ФАХУ ТА АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Назва дисципліни:	Тренінг-курс з основ фаху та академічної культури
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма:	Менеджмент організацій і логістика
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=1784
Рік навчання:	1й
Семестр:	1й (осінній)
Обсяг освітнього компонента	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Криворучко Оксана Миколаївна, д.е.н., професор
Контактний телефон:	+097-330-39-07
E-mail:	oksana_kryvoruchko@i.ua

Короткий зміст освітнього компонента:

Метою є ознайомлення здобувачів освіти з основними завданнями та змістом підготовки фахівців в сфері менеджменту організацій і логістики через набуття початкових знань у галузі менеджменту, ознайомлення з основними поняттями, принципами та закономірностями їх розвитку а також з особливостями організації освітнього процесу у вищій школі, набуття початкового досвіду втілення у життя сучасних принципів університетської освіти, розвиток здатностей використовувати отримані теоретичні знання з академічної культури, навичок академічного письма.

Предмет: система понять про освітню складову та професійну діяльність в сфері менеджменту, академічну культуру.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

✓ ознайомити студентів з основними положеннями організації вищої освіти в Україні та її особливостями в ХНАДУ в контексті створення єдиного Європейського освітнього простору;

✓ ознайомити з особливостями організації навчальної, науково-дослідницької, самостійної і виховної роботи у ХНАДУ, на факультеті, на випусковій кафедрі;

✓ ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями освітньої програми "Менеджмент організацій і логістика", зі змістом навчального плану, структурою, послідовністю і взаємозв'язком між дисциплінами;

✓ ознайомити студентів зі сферою їх майбутньої професійної діяльності, переліком основних типів підприємств; визначити місце та роль фахівця з менеджменту організацій і логістики; довести до відома перелік посад, що може обіймати випускник даного професійного спрямування на підприємствах.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: -

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання:

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК 1. Університетська освіта в контексті створення єдиного Європейського освітнього простору	2	1
	СР Історія розвитку видатних світових університетів. ТОП 100 університетів світу та України	8	8
2	ЛК 2. Історія і традиції ХНАДУ, факультету управління та бізнесу та кафедри менеджменту	2	1
	СР Організація соціальної захищеності студентів у ХНАДУ	8	8
3	ЛК 3. Організація навчального процесу за ОП «Менеджмент організацій і логістика»	2	1
	СР Роль навчальної, науково-дослідної, самостійної та громадської діяльності студентів у формуванні фахівців з менеджменту	8	8
4	ЛК 4. Академічна культура та доброчесність як базис якісної вищої освіти. Тренінг "Як мені писати без академічного плагіату?"	2	1
	СР Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності	8	8
5	ЛК 5. Менеджмент як наука, практика і мистецтво управління	2	1
	СР. Основні поняття та принципи управління сучасним бізнесом	8	8
6	ЛК 6. Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності. Тренінг "Хто такий гарний менеджер і його вплив на культуру компанії?"	2	1
	СР Популярність професії менеджера.	8	8
7	ЛК 7. Підприємства різних організаційно-правових форм. Міні-тренінг "Як стати «своїм» у колективі?"	2	1
	СР Поняття "соціальне підприємництво".	8	8
8	ЛК 8. Підсумкове заняття. Обговорення тенденцій розвитку спеціальності "Менеджмент"	2	1
	СР Підготовка до захисту реферату.	18	26
Разом	ЛК	16	8
	СР	74	82

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): підготовка реферату або презентації до обраної теми.

Орієнтовна тематика рефератів (презентацій)

1. Болонський процес як засіб інтеграції вищої освіти країн Європи
2. Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера професійної діяльності
3. Роль студентського самоврядування у ЗВО
4. Застосування нових технологій навчання
5. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств
6. Організація маркетингової та комерційної діяльності на підприємстві
7. Організація роботи з персоналом підприємства
8. Організація планово-економічної діяльності на підприємстві
9. Розробка і впровадження нововведень
10. Управління якістю та конкурентоспроможністю послуг
11. Історія розвитку кафедри менеджменту ХНАДУ
12. Актуальність реформування систем Європейської освіти
13. Основні напрямки реформування системи Європейської освіти
14. Конкурентні переваги вищої освіти в США
15. Особливості системи освіти в Англії, Німеччині, Франції
16. Мистецтво управління
17. Видатні менеджери світу
18. Історія розвитку менеджменту
19. Етика в менеджменті
20. Світовий досвід управління
21. Технології збалансованого управління організацією
22. Коучинг як інструмент управління змінами в організації
23. Оптимізація управлінських рішень
24. Контролінг як інструмент управління організацією
25. Способи подолання опіру змінам в організації
26. Основні форми об'єднання підприємств в Україні
27. Класифікація видів підприємств України та їх особливості
28. Особливості функціонування та види акціонерних товариств
29. Особливості функціонування товариств з обмеженою відповідальністю
30. Моделі та типи організацій
31. Формування іміджу підприємства
32. Прийняття управлінських рішень
33. Контроль виконання управлінських рішень
34. Організація антикризового управління
35. Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства
36. Технологія розробки та побудови тренінгу
37. Тренінг як явище бізнес-культури
38. Теоретичні основи тайм-менеджменту
39. Технологія стрес-менеджменту
40. Технологія нейролінгвістичного програмування в менеджменті
41. Регулятивні процеси в управлінській діяльності

42. Психологія заперечень: відношення до них та правила поведінки
43. Психологія відхиленої поведінки персоналу
44. Природа адміністративної влади. Типологія керівників і підлеглих
45. Побудова комунікаційних мереж в апараті управління
46. Адміністрація як орган адміністративного управління, її форми, завдання, функції та структура
47. Управління персоналом в системі менеджменту організацій
48. Формування колективу організації
49. Кадрова політика організації
50. Академічна доброчесність як основа забезпечення якості вищої освіти

Методи навчання:

1) словесні:

1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;

1.2 інтерактивні (нетрадиційні): дискусії, тренінги тощо;

2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій

3) практичні:

інтерактивні (нетрадиційні): відео-курси, аналіз реальних проблем, метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Конкретизація, деталізація критеріїв та системи оцінювання з урахуванням специфіки освітнього компоненту здійснюється на основі загальних критеріїв, наведених у СТВНЗ 7.1-01:2019 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_7_1_02_new.pdf) та СТВНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_90.1-022.pdf).

Поточна успішність

Поточний контроль реалізується у формі контролю засвоєння лекційного матеріалу, результатів тестування за темами та виконання завдань самостійної роботи. Здобувач накопичує бали протягом семестру. Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу використовується така схема розподілу балів за видами робіт:

Таблиця 2 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

№	Види робіт за темами	Оцінка в балах
1	<i>Поточний контроль</i>	<i>100</i>
	Тема 1.	15
	Лекція 1	5

	Ситуаційне завдання до теми 1	5
	Додати терміни до глосарію (2), участь у форумі (3)	5
	Тема 2.	15
	Лекція 2	5
	Ситуаційне завдання до теми 1	5
	Додати терміни до глосарію (2), участь у форумі (3)	5
	Тема 3.	15
	Лекція 3	5
	Ситуаційне завдання до теми 1	5
	Додати терміни до глосарію (2), участь у форумі (3)	5
	Тема 4.	15
	Лекція 4 (участь у тренінгу)	5
	Ситуаційне завдання до теми 1	5
	Додати терміни до глосарію (2), участь у форумі (3)	5
	Тема 5.	15
	Лекція 5	5
	Ситуаційне завдання до теми 5	5
	Додати терміни до глосарію (2), участь у форумі (3)	5
	Тема 6.	15
	Лекція 6 (участь у тренінгу)	5
	Ситуаційне завдання до теми 6	5
	Додати терміни до глосарію (2), участь у форумі (3)	5
	Тема 7.	15
	Лекція 7 (участь у тренінгу)	5
	Ситуаційне завдання до теми 7	5
	Додати терміни до глосарію (2), участь у форумі (3)	5
	Підсумкове заняття	
	Лекція	5
	Ситуаційне завдання, участь у форумі	5
	Додаткові мотиваційні бали	
	Підготовка та захист реферату (презентації)	40
	Сертифікат курсу з академічної доброчесності	20
2	Підсумковий семестровий контроль (залік)	за результатами поточного контролю
3	Оцінка з дисципліни	100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

2 Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання.

3 Результат навчання оцінюється:

– за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 3;

– за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) відповідно до таблиці 4.

Таблиця 3 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
			Оцінка	Критерії
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79	Задовільно		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

В процесі викладання курсу використовуються інтерактивні форми та засоби навчання, презентації.

Відвідування занять в синхронному режимі фіксується студентом самостійно на Навчальному сайті ХНАДУ на сторінці курсу, вкладка «Відвідування». Студент, який пропустив заняття, опрацьовує лекційний матеріал за дисципліною на Навчальному сайті асинхронно.

Обов'язковим, як для синхронного режиму, так і для асинхронного, є робота на Навчальному сайті ХНАДУ (сторінка дисципліни): опрацювання лекцій і тестування з теоретичних питань, за які студент отримає оцінку в автоматичному режимі, та виконання завдань для самостійної роботи, які оцінює викладач у ручному режимі.

Прослуховуючи цей курс, здобувачі погоджуються виконувати вимоги принципів академічної доброчесності:

- розв'язувати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть у нечесний спосіб покращити власні результати навчання чи погіршити/покращити результати інших здобувачів вищої освіти;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах:

«Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf),

«Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf,

«Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

– у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені в силабусі.

Рекомендована література:

1. Базова література

1.1. Закон України Про вищу освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004)

1.2. Лукаш А.О. Університетська освіта: конспект лекцій [Текст]. / А.О.Лукаш. Суми, Сумський державний університет, 2011. [Електронний варіант].

1.3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1165. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-menedzhment-bakalavr.pdf>

1.4. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

1.5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010. URL: <http://www.dk003.com/>.

1.6. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. – Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

1.7. Зарубіжна система вищої освіти: навч. посібн. / авт. – упоряд. М. І. Гагарін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 102 с.

1.8. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: Навчально-методичний посібник / Т. М. Димань, О. А. Боньковський, А. Г. Вовкогон. БНАУ, 2017. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 106 с.

1.9. Буняк Н. М., Коленда Н. В., Черчик Л. М. Менеджмент. Практичний курс: навч. посіб. Луцьк: Терен, 2017. 278 с. URL: https://volnumy.sharepoint.com/:b:/g/personal/buniak_nadiya_vnu_edu_ua/EcGJju7RINLgCbLD70Ikcbdms_jDhAzCmPaNwpNrtkgw?e=R1hc6u

1.10. Довгань Л.Є., Ведута Л.Л., Шкробот М.В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с.

1.11. Менеджмент: навч. посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.

1.12. Криворучко О.М. Процесно-орієнтоване управління підприємством: гармонізація на основі якості. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 180 с.

2. Допоміжна література

2.1. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті URL: https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_7_1_02_new.pdf

2.2. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning
.URL: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf.

2.3. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education.
Area URL: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>.

2.4. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

3. Додаткові джерела:

3.1. Дистанційний курс:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=1784>

3.2. Безкоштовна бібліотека. URL: <http://www.management.com.ua>.

3.3. Бібліотека наукових праць провідних видавництв. URL: <https://link.springer.com/>; www.emeraldinsight.com/md.htm; www.interscience.wiley.com

3.4. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidru4niki.com/menedzhment/>; <https://pidru4niki.com/ekonomika/>.

3.5. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/901>.

3.6. Освіта.ua. Менеджмент. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/>.

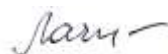
3.7. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.

Розробник силабусу навчальної дисципліни, д-р. екон. наук, проф.

Оксана КРИВОРУЧКО

Гарант ОП, канд. екон. наук, доц.

Лариса АЧКАСОВА

Завідувач кафедри менеджменту, д-р. екон. наук, проф.

Оксана КРИВОРУЧКО